

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 18

гр. София, 02.04.2024 г.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в закрито заседание на втори април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: полк. РУМЕН ЛЮБ. ПЕТКОВ

Членове: полк. ПЕТЬО СЛ. ПЕТКОВ
полк.ЮЛИЯН В. БАНКОВ

като разгледа докладваното от полк.ЮЛИЯН В. БАНКОВ Въззивно частно наказателно дело № 20246000600012 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 243, ал. 7 - 8 от НПК.

Образувано е по протест от 19.02.2024 г. на Военно-окръжна прокуратура – София срещу определение № 5/13.02.2024 г., постановено по чнд № 122/2023 г. по описа на Военен съд – София, с което е отменено постановление за прекратяване на наказателно производство от 28.09.2023 г. по досъдебно производство № 6-сл./2021 г. по описа на Военно-окръжна прокуратура – София, водено за престъпление по чл. 123, ал. 1 от НК.

В протеста се твърди, че атакуваното определение е незаконосъобразно и неправилно, което налага неговата отмяна.

Изложени са аргументи за това, че горепосочения прокурорски акт е постановен при напълно изяснена фактическа обстановка и за това, че постановлението за прекратяване на наказателното производство е обосновано, а при разследването не са допуснати съществени процесуални нарушения. Изложени са доводи за това, че не е нарушен чл. 14, ал. 1 от НПК заради това, че постановлението за прекратяване е изготвено от двама прокурори. Изтъква се, че анализирайки всички аспекти на проведеното лечение и изготвените по делото съдебно-медицински експертизи, наблюдаващите прокурори са стигнали до категоричния извод, че ангажираните медицински лица в лечението на Ж. В.а са спазили всички правила на добрата медицинска практика, но въпреки това е настъпил летален

ИЗХОД.

Срещу протеста на Военно-окръжна прокуратура – София е постъпило възражение от М. В. (съпруг на починалата Ж. В.а), чрез повереника му адвокат Н. А. от САК, с което се иска определение № 5/13.02.2024 г. на Военен съд - София да бъде потвърдено и делото да се върне за доразследване на прокуратурата. Изтъкват се аргументи за това защо протеста на Военно-окръжна прокуратура - София е неоснователен, както и за това защо постановлението от 28.09.2023 г. за прекратяване на наказателното производство е вътрешно противоречиво, а приетата с него фактическа обстановка не намира опора в събраните по делото доказателства.

Настоящият състав на Военно-апелативния съд, като се запозна с материалите по делото, установи следното:

Протестът е подаден в законоустановения срок, от процесуално легитимно лице по чл. 243, ал. 7 НПК и е допустим.

Досъдебното производство (ДП) е образувано с постановление на прокурор от Софийска градска прокуратура на 24.10.2018 година за това, че на 18.09.2018 година била причинена смъртта на Ж. Г.а В.а, поради незнание или немарливо изпълнение на правно регламентирана дейност - лекарска професия, представляваща източник на повишена опасност - престъпление по чл. 123 ал. 1 от НК (л. 24-25, том 1 от ДП).

С постановление от 26.01.2021 година делото било прието по компетентност за разследване във Военно-окръжна прокуратура – София, тъй като евентуален субект на престъплението е лице по смисъла на чл. 396 ал.1 т. 6 от НПК - лекар или лекари от ВМА – София. Досъдебното производство било възложено на наблюдаващ военен прокурор от Военно-следствен участък – П. /има уважени самоотводи на всички прокурори от ВОП – София/ (л. 28, том 1 от ДП).

След проведено разследване наказателното производство е било прекратено с постановление от 26.10.2021 година (том 12, л. 99 – 101 от ДП) от старши лейтенант Х.М. – военен прокурор във Военно-окръжна прокуратура – София от Военно-следствен участък – град П.. Срещу постановлението за прекратяване е постъпила жалба от съпруга на починалата Ж. В.а – М. В.. С определение № 1/05.01.2022 г. на Военен съд - София по чнд № 254/2021 г. е било потвърдено постановлението за

прекротяване на Военно-окръжна прокуратура – София. Срещу определението на Военен съд - София е постъпила жалба от М. В. и неговия защитник адв. А. от САК до Военно-апелативния съд, с искане определението на Военен съд - София да бъде отменено, а делото върнато за доразследване на прокуратурата. С определение № 10/04.02.2022 г. на Военно-апелативния съд по вчнд № 10/2022 г. са отменени определение № 1/05.01.2022 г. на Военен съд - София по чнд № 254/2021 г., както и постановлението за прекратяване на наказателното производство от 26.10.2021 г. на Военно-окръжна прокуратура – София, а делото е върнато на прокуратурата за изпълнение на указанията на Военно-апелативния съд, дадени в обстоятелствената част на определението.

След проведено допълнително разследване при което са изпълнени указанията на въззивната инстанция, наказателното производство по делото е прекратено отново с постановление на Военно-окръжна прокуратура – София от 28.09.2023 г. (том 16, л. 39-44 от досъдебното производство) на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. с чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК – деянието не съставлява престъпление. Препис от постановлението е изпратен на М. В. – съпруг на починалата Ж. В.а, и неговия повереник адв. Н. А. от САК.

Срещу постановлението за прекратяване на прокуратурата е подадена жалба от М. В., чрез неговия повереник до Военен съд - София с искане за отмяна на постановлението за прекратяване и връщане на делото за допълнително разследване.

С определение № 5/13.02.2024 г., постановено по чнд № 122/2023 г. по описа на Военен съд – София е отменено постановлението за прекратяване на наказателното производство по досъдебното производство № 6-сл./2021 г. по описа на Военно-окръжна прокуратура – София като необосновано и незаконосъобразно, а делото върнато на същата прокуратура за допълнително разследване и изпълнение на указанията, дадени в обстоятелствената част на определението.

Срещу това определение на Военен съд - София е подаден протеста на Военно-окръжна прокуратура – София, предмет на разглеждане по настоящото вчнд № 12/2024 г. по описа на Военно-апелативния съд.

След като се запозна с материалите от досъдебното производство, постановлението на Военно-окръжна прокуратура – София за прекратяване на

делото от 28.09.2023 г. и определението на Военен съд - София от 13.02.2024 г., Военно-апелативният съд установи, че в нарушение на разпоредбата на ал. 4 на чл. 243 от НПК, (която дава възможност постановлението за прекратяване на наказателното производство да бъде атакувано пред съда освен от обвиняемия, ощетеното юридическо лице, а така също и от пострадалия и неговите наследници) постановлението за прекратяване на делото не е изпратено от прокуратурата на всички наследници на починалата Ж. В.а, а само на нейния съпруг – М. В. и неговия повереник адв. А.. Следвало е постановлението да се изпрати (както при първото прекратяване на делото) и на дъщерята на Ж. В.а – Г.М. В.а, родителите на Ж. – И.Б.М. и Г.В.М. и на сестрата на Ж. - Л. Г.а Б.. По този начин е възпрепятствана възможността на тези лица да участват в процеса, като евентуално обжалват постановлението за прекратяване на прокуратурата пред съответния първоинстанционен съд, тоест, нарушени са им процесуалните права.

В протестираното определение от 13.02.2024 г. първоинстанционният съд не е констатирал този процесуален пропуск на прокуратурата и от своя страна след произнасянето си също го е допуснал, като определението на съда отново е изпратено само на съпруга на починалата - М. В. и неговия повереник . Останалите наследници на починалата не са уведомени за акта на съда, като по този начин също е възпрепятствана възможността тези лица, посочени по-горе, да обжалват определението на Военен съд – София пред Военно-апелативния съд, с което са им ограничени процесуалните права съгласно разпоредбата на ал. 7 на чл. 243 от НПК.

За да провери правилността на извода на прокуратурата, че няма осъществено престъпление, първоинстанционният съд е бил длъжен да направи преценка за обосновааност, т.е. дали са събрани и съобразени възможните относими доказателства към случая, както и дали правилно е приложен законът - дали от събраните по делото доказателства се установява нечие поведение, осъществяващо състав на престъпление. Доколкото по делото няма привлечено лице като обвиняем, съдът проверява правилността на изводите на прокуратурата.

Основният съд е следвало да посочи в своето определение какви конкретно обстоятелства счита за установени, въз основа на кои конкретни доказателствени материали, да обсъди аргументите, доводите и исканията,

изложени в жалбата на М. В. срещу прокурорското постановление и след анализ на фактите по делото, да изложи правните си съображения за взетото решение. Това не е направено в определението на първоинстанционния съд от 13.02.2024 г. В това определение съдът от стр. 1 до стр. 23 е изложил съдържанието на прокурорското постановление за прекратяване и какво съдържа жалбата на съпруга на починалата жена. В рамките на около страница първоинстанционният съд е посочил, че основният въпрос, на който следва да бъде даден отговор е на какво се дължи възникването и развитието на „постхипоксично-аноксична енцефалопатия“, отговаряща на установената у Ж. В.а – дали на инцидента на 27.02.2015 г. или на самия ход на болестта ѝ. Отделно съдът е посочил като противоречия част от изложеното в постановлението. Накрая е посочено, че е нарушен чл. 14, ал. 1 от НПК, доколкото постановлението е изготвено от двама прокурори (колектив), което според основния съд означава, че този колектив от прокурори няма как да има вътрешно убеждение. На тази база първоинстанционният съд е отменил постановлението за прекратяване на наказателното производство и е върнал делото на Военно-окръжна прокуратура – София за допълнително разследване. Указанията за допълнителното разследване са: „да се анализират събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност; при необходимост от събиране на допълнителни доказателства да се извършат необходимите следствени действия; съответният прокурорски акт да бъде изготвен съобразно изискванията на закона“.

След запознаване с материалите по делото, постановлението за прекратяване и определението на първоинстанционния съд, въззивната инстанция счита, че на основния въпрос, за който сочи Военен съд – София свързан с диагнозата на Ж. В.а, е даден отговор в назначените на досъдебното производство съдебно-медицински експертизи. Не е ясна позицията на основния съд относно представените експертни заключения – какво приема и какво не. Аналогична е ситуацията и със свидетелските показания по делото. По отношение на посоченото противоречие в постановлението на прокуратурата въззивната инстанция не намира, че то е такова, доколкото се касае за цитиране на част от заключението на съдебно-медицинска експертиза. Що се отнася до нарушението на чл. 14, ал. 1 от НПК за това, че прокурорския акт е съставен от колектив от двама прокурори, Военно-апелативният съд не счита това за процесуално нарушение, респективно да не

е изразено вътрешното убеждение в прокурорския акт.

Основателни са изложените доводи срещу тази констатация на Военен съд - София в протеста срещу определение № 5/13.02.2024 г. В тази насока е изтъкнато, че такава е била и досегашната практика: във Военен съд - София са внасяни множество дела с прокурорски актове, изготвени от екип от прокурори, без да е бил констатиран от съда, както в настоящия случай подобен „порок“. Посочва се, че сформирването на екип от прокурори (в конкретния случай двама) е регламентирано в прокуратурата на РБ с правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебното производство на принципа на случайния подбор в ПРБ, утвърдени със заповед № РД 02-02-23/13.09.2021 г., изм. и доп. със заповед № РД 02-13/27.07.2022 г. на главния прокурор. Изрично се посочва, че и двамата наблюдаващи прокурори по случая притежават субективната увереност, която изключва всякакво съмнение в правилността и обосноваването на акта. Съзнателната им увереност обективно произтича по несъмнен начин от доказателствения материал, събран и проверен въз основа на обективно и всестранно разследване. Всички тези аргументи, изложени в протеста, въззивната инстанция възприема изцяло.

В заключение следва да се посочи, че липсата на конкретни мотиви в определението на основния съд не дава възможност на въззивната инстанция да разбере каква е действителната воля на съда по отношение на най-съществените обстоятелства по делото и да проследи формирането на вътрешното му убеждение. За да упражни правомощията си, въззивната инстанция трябва да има за база годен съдебен акт, какъвто в случая липсва.

Ето защо протестираното определение следва да бъде отменено като необосновано и немотивирано, а от там и незаконосъобразно, а делото върнато на първоинстанционния съд за изготвяне на законосъобразен съдебен акт. Основният съд следва да върне делото на прокуратурата, за да може прокурорското постановление за прекратяване да бъде връчено на всички пострадали (наследници на Ж. В.а), с оглед спазването на техните права по чл. 243, ал. 4 от НПК.

Водим от горното и на основание чл. 243, ал. 8 от НПК Военно – апелативният съд,

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 5/13.02.2024 г., постановено по чнд № 122/2023 г. по описа на Военен съд – София и **ВРЪЩА** делото на същия съд за ново произнасяне с мотивиран съдебен акт.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____